

VAN DE REDACTIE

Ons eerste levensjaar begint op het moment dat we worden geboren. Zo beschouwd is de afdeling Kempen- en Peelland van de Nederlandse Genealogische Vereniging afgelopen juni ongemerkt zijn zestigste levensjaar in gegaan. Op 12 juni 2014 is het namelijk precies 60 jaar geleden dat de afdeling werd opgericht.

Natuurlijk zullen we dat jubileum niet ongemerkt voorbij laten gaan. We beginnen de festiviteiten op zaterdag 11 januari 2014 tijdens de nieuwjaarsreceptie in het Gemeenschapshuis 't Trefpunt. Maar ook tijdens het hele jaar 2014 zullen verschillende activiteiten in het teken staan van het 60-jarig bestaan van de afdeling.

Het jubileumjaar begint ook met een vernieuwing. Na 21 jaargangen is ons afdelings-tijdschrift toe aan (wat tegenwoordig zo mooi heet) een 'make-over'. In de afgelopen jaren veranderde ons blad, onder invloed van mogelijkheden die het digitale tijdperk biedt om mededelingen via het internet te verspreiden, van een 'mededelingenblad' naar een 'genealogisch tijdschrift'. Bij die verandering hoort een nieuwe naam en een nieuwe look. In het voorjaar hebben we met veel mensen over onze nieuwe stijl gebrainstormd. Het nieuwe uiterlijk van het tijdschrift wordt op 5 november 2013 gepresenteerd tijdens de afdelingsavond waar ook het 2^e kwartierstatenboek het levenslicht zal zien. U bent daarbij uiteraard van harte welkom!

OPROEP

In het jubileumjaar 2014 willen we als redactie graag bijdragen plaatsen die in het teken staan van ons jubileum. Wij vragen daarvoor om uw medewerking!

Hebt u een origineel idee om aandacht te besteden aan het 60-jarig bestaan van de afdeling Kempen- en Peelland? Een kwartierstaat met een proband die in 1954 geboren is bijvoorbeeld? Een krantenartikel uit dat jaar? Een bijzondere gebeurtenis uit de afgelopen 60 jaar waar de afdeling bij was betrokken? Foto's, bidprentjes, rouw- en trouwbrieven, geboortekaartjes? Of wellicht oude uitnodigingen voor ledenvergaderingen, ledenlijsten, wat dan ook? Stuur of mail uw suggesties en bijdragen naar de redactie, Henk Unij, Taunus 1, 5706 PC Helmond (e-mail: h.unij@hccnet.nl).

GEPLANDE BIJeenKOMSTEN

Gemeenschapshuis 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 XJ Eindhoven

Begin van de voordrachten 20.00 uur,

Op elke bijeenkomst de stands: GensDataPro, Bibliotheek en Nieuwe Leden.

Dinsdag 10 september Van kopie tot drukwerk
door: Emiel van der Hoeven

Dinsdag 8 oktober Hand-, huis – en andere merken;
logo's uit een ver verleden
door: Dick van Maren

Maandag 14 oktober Start cursus genealogisch computerprogramma Aldfaer

Woensdag 16 oktober Excursie naar het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) te 's Hertogenbosch.

Zaterdag 26 oktober "Heren en onderdanen tijdens de Republiek der Verenigde Nederlanden" Let op! Bibliotheek Weert

Donderdag 31 oktober Bijeenkomst nieuwe leden

Dinsdag 5 november Korte ledenafdelingsvergadering 19.30 uur
presentatie 2de Kwartierstaten boek

Zaterdag 14 december Inloopmiddag

KORTE INHOUD VAN DE BIJeenKOMSTEN

Dinsdag 10 september

Van kopie tot drukwerk

Het schrijven van teksten is één. Maar daarna? Daarna wil je het in en of andere vorm gedrukt hebben. Wat kwam en komt er kijken bij de productie en samenstelling van een blad, tijdschrift en/of boek? Met de nadruk op het heden, maar met een schuin oog naar het verleden. Wat zijn de valkuilen? En wat vragen drukkers aan kwaliteit? Waaraan herkent men kwaliteit? Wat kan ik thuis achter mijn pc?

Vragen, vragen en nog eens vragen. Op 10 september a.s. maakt Emiel van der Hoeven u wegwijs in het grafische wereldje van vroeger en nu. Van kopie tot drukwerk en alles wat daar tussen zit. Hij is oud-werknemer van de Leidse Rotogravure en haar opvolgers. Als graficus schrijft en verzorgt hij de producties van de Historische Kring Voorhout. Ook is hij amateur-boekbinder en verzorgt hij de productie van boeken. Kom en stel uw brandende vragen.

Dinsdag 8 oktober

Hand-, huis – en andere merken; logo's uit een ver verleden

door: Dick van Maren

Al in een ver verleden ontstond de behoefte om eigendommen te voorzien van een persoonlijk teken. Tijdens de lezing ga ik onder andere in op de geschiedenis en de ontwikkeling van merkttekens, zoals hand- en huismerken en ander soorten merken.

Hand-, huis- en andere merken; logo's uit een ver verleden

D. G. van Maren

In tegenstelling tot vandaag was in het (verre) verleden niet iedereen in staat om te lezen en/of te schrijven. Handmerken kunnen we onder andere aantreffen onder akten en dergelijke archief-stukken en hadden dezelfde rechtskracht als een handtekening of een zegel.

Bij genealogisch onderzoek kunnen handmerken een aanwijzing geven naar familie- verwantschap. Het gebruik van merken kende veel toepassingen. Onder andere in oude kerken zijn merken aan te treffen op graftegels en zerken, maar ook steenhouwers lieten hun merktekens na. Op andere oude gebouwen zijn soms op de gevel ook merken aan te treffen. Ook konden kooplieden een merkteken als bedrijfslogo gebruiken, soms ook naast hun familiewapen. Tijdens de lezing wordt aan de hand van afbeeldingen een scala van merktekens behandeld en wordt de overeenkomst geschetst tussen de oude merken en sommige moderne logo's.

Maandag 14 oktober

Cursus voor het gebruik van het genealogisch computerprogramma Aldfaer voor de afdeling Kempen- en Peelland, mits er voldoende belangstelling is.

Cursusdata: 14 oktober, 11 november en 16 december

Duur en tijd van de bijeenkomsten: 3 uur, van 13.30 uur tot 16.30 uur

les 1: starters

Aldfaer downloaden en installeren, invoeren gegevens, standaardrapporten maken op het scherm, hulp en ondersteuning

les 2: gebruikers

materialen en bestanden koppelen, Gedcom exporteren en importeren, instellingen, controle en onderhoud, hulpmiddelen

les 3: gevorderden

groepen maken en combineren, verwanten, bonusrapporten, gegevens op internet plaatsen

Aantal deelnemers: minimaal 7 en maximaal 12 personen

Kosten: leden € 35,- (niet leden € 45,-), inclusief een kopje koffie of thee en de kopieerkosten van het lesmateriaal (max. 25 pagina's)

Aanmelden: is mogelijk tot uiterlijk maandag 16 september 2013

Locatie: 't Trefpunt, Belgiëplein, Eindhoven

Docent en cursusleiding: Johan van Hassel

Informatie en aanmelding,

Secretariaat NGV-KPL: 0499-373523 of 06-41650957,

e-mail: marielouisevanwijk@onsbrabantnet.

Woensdag 16 oktober

Excursie naar het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) te 's-Hertogenbosch.

Het BHIC is een informatiecentrum met een groot archief, maar ook een museum, vanwege de grote hoeveelheid aan historische prenten, boekwerken en de voorwerpen. Zo kan men bij het BHIC de lokale geschiedenis ontdekken, een stamboomonderzoek of historisch onderzoek doen. Daarnaast heeft het Brabants Historisch Informatie Centrum een digitaal archief.

Programma

10.15 uur Verzamelen bij receptie van BHIC

10.30 uur Rondleiding met gids. Deelname is gratis.

Maximaal aantal deelnemers **20**.

12.00 uur Gelegenheid voor het doen van eigen onderzoek in het archief.

BHIC is zowel met eigen – als ook met openbaar vervoer bereikbaar.

Aanmelden kan via het secretariaat: 0499-373523 of 06-41650957,

e-mail: marielouisevanwijk@onsbrabantnet.nl

Aanmelding vóór maandag 30 september

Laat even weten:

- Als u met eigen vervoer reist en de mogelijkheid heeft om een andere deelnemer te laten mee te rijden.
- Als u met openbaar vervoer reist, heeft u misschien een NS – kortingskaart, kan een andere deelnemer dan ook op uw kaart meereizen?
- Als u wel graag mee gaat maar u geen mogelijkheid heeft om te kunnen reizen met eigen- of openbaarvervoer.

Donderdag 31 oktober

Informatie- en kennismakingsbijeenkomst voor (nieuwe) leden

Toegang: Vrije toegang voor leden

Voor meer informatie (alg.): 0499-373523 of 06-41650957

Dinsdag 5 november

Korte ledenafdelingsvergadering en presentatie 2de Kwartierstatenboek

aanvang 19.30 uur

GENEALOGISCH SPREEKUR IN DE BIBLIOTHEEK: MEDEWERKERS GEZOCHT!

Een van de doelstellingen van de Nederlandse Genealogische Vereniging is “het bevorderen van de beoefening van de genealogie, de verbreding en verbreiding van de kennis daarvan en van al hetgeen daar aan verwant is”. In het beleidsplan van de afdeling Kempen- en Peelland stond als doelstelling geformuleerd dat we in tenminste drie bibliotheken genealogische spreekuren zouden houden. Het spreekuur in de bibliotheek van **Veldhoven** bestaat al enige tijd, maar inmiddels zijn er ook bijeenkomsten gepland in de bibliotheken van **Best**, **Weert** en **Nuenen**. Tijdens het spreekuur zijn vrijwilligers van de afdeling, veelal samen met leden van de plaatselijke heemkundekring, aanwezig om mensen te helpen die geïnteresseerd zijn in hun stamboom, maar niet weten hoe ze moeten beginnen, of die in hun onderzoek zijn vastgelopen. Door hen wegwijs te maken in de zoekmogelijkheden op internet, of door advies te geven, bijvoorbeeld over het gebruik van genealogische computerprogramma's, helpen we mensen op weg met hun stamboomonderzoek.

Natuurlijk kunt u zelf ook op het spreekuur terecht met uw eigen genealogische vragen. Maar misschien vindt u het ook wel leuk om zelf een keer aan de andere kant van de tafel te zitten en mensen te helpen. Wij zoeken nog vrijwilligers die tijdens de spreekuren aanwezig kunnen zijn. Voor meer informatie en aanmelden kunt u terecht bij de secretaris: Marie-Louise van Wijk:

tel. 0499-373523, mobiel 06-41650957, e-mail: marielousevanwijk@onsbrabant.nl.

Hieronder volgt de lijst met spreekuren van de komende maanden:

Bibliotheek Best,	Raadhuisplein 32, 5683 EA Best, in samenwerking met Heemkundekring “Dye van Best”: 5 oktober 2013, 8 februari 2014, 22 maart 2014.
Bibliotheek Weert,	Wilhelminasingel 250, 6001 GV Weert: 2 november 2013, 30 november 2013, 11 januari 2014.
Bibliotheek Veldhoven,	Meiveld 2, 5501 KA Veldhoven: 9 november 2013, 18 januari 2014, 12 april 2014.
Bibliotheek Nuenen,	Vincent van Goghplein 97, 5671 DV Nuenen, in samenwerking met Heemkundekring “De Drijehornick” en Seniorweb: 16 november 2013.

Zaterdag 26 oktober Bibliocenter Weert

Lezing: “Heren en onderdanen tijdens de Republiek der Verenigde Nederlanden”

Spreker: Anton Neggens, voorzitter NGV-KPL

Adres: Wilhelminasingel 250, 6001 GV Weert

Tijd: 11.00 uur

“Heren en onderdanen tijdens de Republiek der Verenigde Nederlanden”

Het thema van de Maand van de Geschiedenis is dit jaar Vorst en Volk. Maar terwijl wij bij vorsten vooral denken aan de koningen en koninginnen uit onze tijd hadden onze voorouders een paar eeuwen geleden veel meer te maken met hun 'plaatselijke' vorst, de heren en vrouwen van heerlijkheden en domeinen.

Heerlijkheid is een begrip die teruggaat op het feodale of leenstelsel. In het begin van de middeleeuwen was er slechts een zwak staatsgezag: de hoogste vorst in rang, de leenheer, was afhankelijk van zijn leenmannen, die in ruil voor bepaalde rechten in een gebied (*dominium*) diensten leverden aan de vorst. Van de elfde tot de dertiende eeuw waren leenmannen nog afkomstig uit de adel en de ridderschap. Aan het einde van de middeleeuwen worden heerlijkheden vooral lucratieve bezittingen voor de gegoede stand, en kopen rijke burgers steeds meer heerlijkheden op als beleggingsobject.

De lezing schetst de verhoudingen tussen heren en hun onderdanen ten tijde van de republiek der Verenigde Nederlanden. Het vertelt hoe nieuwe heren feestelijk werden ingehaald, maar ook over de willekeur waarmee ze hun heerlijkheid bestuurden. Over de relatie van heren met schout en schepenen, over rentmeesters die zichzelf schaamteloos verrijkten. En hoe katholieke heren ook na de gewijzigde religieuze verhoudingen in hun rechten bleven gehandhaafd. Maar vooral over hoe gewone mensen daar in hun dagelijks leven mee te maken hadden.

BOEKPRESENTATIE:

2^e KWARTIERSTATENBOEK VAN DE AFDELING KEMPEN- EN PEELLAND

Op de oproep van de redactie van dit blad uit 2010 om kwartierstaten in te sturen voor het 2^e Kwartierstatenboek van de afdeling Kempen- en Peelland is massaal gereageerd.

In totaal leverden 64 inzenders 106 kwartierstaten, sommigen zelfs meer dan tien!

De probanden komen uit Kempen- en Peelland uiteraard, maar ook uit de rest van Noord-Brabant, ja uit heel Nederland.

Zoals al aangekondigd in het laatste afdelingsblad wordt het boek op 5 november 2013 officieel gepresenteerd. U bent daarbij van harte uitgenodigd. Tot 28 september a.s. bent u in de gelegenheid een of meerdere exemplaren van het boek te bestellen voor de intekenprijs van € 12,50: daarna kost het boek € 15,00 (de prijzen zijn exclusief eventuele verzendkosten).

U kunt het boek tegen contante betaling ophalen tijdens de presentatie op 5 november, in het Gemeenschapshuis 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 XJ Eindhoven. Na die datum is er ook gelegenheid het boek op te halen op zaterdagmiddag 14 december (tijdens de inloopmiddag) of op zaterdagmiddag 11 januari (tijdens de nieuwjaarsreceptie).

Wilt u het boek per post thuisbezorgd krijgen dan zijn de kosten € 7,50.

U kunt dan het bedrag overmaken op:

bankrekeningnummer 5495796 ten name van NGV AFD Kempen en Peelland onder vermelding van Kwartierstatenboek.

Voor voorintekening en meer informatie kunt u contact opnemen met:

Henk Unij, Taunus 1, 5706 PC Helmond (e-mail: h.unij@hccnet.nl).

LEDEN HELPEN LEDEN

In het voorjaar van 2014 organiseert de afdeling opnieuw een ledenbijeenkomst waarin leden hun genealogische onderzoek kunnen presenteren en hulp kunnen vragen bij hun genealogische vragen. Is uw onderzoek vastgelopen omdat u niet weet hoe u verder moet? Komt u problemen tegen of wilt u in het algemeen advies over hoe u uw onderzoek kunt vervolgen? De gemeenschappelijke kennis en deskundigheid van de leden van de afdeling Kempen- en Peelland staan op deze avond tot uw beschikking. U presenteert uw stamboom, stelt uw vragen en gezamenlijk proberen we uw probleem op te lossen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de secretaris,

Marie-Louise van Wijk-van Duurling: 0499-373523 of 06-41650957,

e-mail: marielouisevanwijk@onsbrabantnet.nl

MUTATIES LEDENLIJST

Per 01-08-2013, landelijk totaal 8637 leden,
waarvan voor Kempen- en Peelland 303 en 25 bijkomende leden

Nieuw lid

Dhr drs H.G.A. Jansen

Asten

Dhr H.A.J.A. Nillesen

Eindhoven

Adreswijziging

Dhr Th.L.J.B. Beelen

Driel

Mw J.E.M. Eupen

Hapert

Dhr J.A.M. Martinali

Asten

Mw J.M.W.F. Mentrop

Alphen aan den Rijn

Mw A.A. van 't Veer-Aaltsz

Nieuw-Balinge

Einde lidmaatschap

Dhr F.H.T.M. van de Laar

Eindhoven

Dhr J.M.R. Levels

Nederweert

Dhr F.W.M. Liebregts

Eindhoven

Dhr J.Th. de Nies

Eindhoven

Dhr R. Rekké

Bakel

Dhr J. Romme

Steensel

Dhr E. Roza

Valkenswaard

Alle correspondentie te richten aan het landelijk secretariaat:

NGV, Postbus 26, 1380 AA Weesp

Gebruik bij correspondentie ALTIJD uw lidmaatschapsnummer!

Co van het Groenewoud

UW FOTOBIDPRENTJE VOOR HET VOLGENDE NUMMER INZENDEN

VOOR 1 december

Voor informatie neemt u contact op met de redactie

e-mailadres: h.unij@hccnet.nl

postadres: Taunus 1 5706 PC Helmond

HET FOTOBIDPRENTJE VAN....

Catharina Maria Cornelia van den Molengraaf (1932-1944)

Gerda Francisca Elisabeth Cornelia van den Molengraaf (1935-1944)

Adrianus Franciscus Henricus Cornelis van den Molengraaf (1937-1944)

Zoals bekend werd Eindhoven bevrijd op 18 september 1944. Dat betekende echter voor de inwoners nog niet het einde van de Tweede Oorlog. Op 16 december 1944 om 18.00 uur werd de stad getroffen door een V1. De vliegende bom, die waarschijnlijk op weg was naar Engeland, haperde en kwam terecht op de hoek van de Gildelaan en de Kruisstraat. Twintig mensen kwamen om het leven. Leonardus Langenhuijsen, administrateur, doet op 19 december 1944 aangifte van het overlijden van een aantal van de slachtoffers.

Dat zijn:

Martinus Johannes van de Ven, 57 jaar, voeger, en zijn vrouw:

Jacobus Cornelia van Grimbergen, 55 jaar, en hun twee dochters:

Maria Theresia van de Ven, 18 jaar, kantoorbediende

Catharina Cornelia Maria van de Ven, 24 jaar, zonder beroep.

Josephus Abraham Wilhelmus van Grimbergen, 1 jaar.

Petrus Johannes Cornelis Hoens, 16 jaar.

Godefridus Johannes Gerardus Verhagen, 55 jaar, accountant.

Geertruida Allegonda Blankers, 21 jaar, arbeidster.

Catharina Maria Cornelia van den Molengraaf, 12 jaar.

Gerarda Francisca Elisabeth Cornelia van den Molengraaf, 9 jaar.

Adrianus Franciscus Henricus Cornelis van den Molengraaf, 7 jaar.

Gerarda Francisca Vereggen, 24, fabrieksarbeidster.

Catharina, Gerda en Adrianus van den Molengraaf zijn de kinderen van de fabrieksarbeider Adrianus van de Molengraaf en zijn vrouw Johanna Maria Vereggen. Zij kwamen alle drie bij het bombardement om het leven. Hun bidprentje, met drie fotoportretjes, spreekt van een "noodlottig ongeval".

Adrianus van den Molengraaf is geboren te Woensel op 27 september 1873. Zijn ouders zijn Willem van den Molengraaf uit Son en Catharina van den Bersselaar uit Sint Oedenrode. Willem is stoker, en woont in de Zeelsterstraat in Strijp. Adrianus trouwt op 14 augustus 1925 te Waalre met Johanna Maria Vereggen. Ze wonen in Strijp, onder andere in de Zeelsterstraat, de St. Trudostraat en Blaarthemse weg, en later in Woensel. Zij krijgen vijf kinderen. Catharina, Gerda en Adrianus zijn de drie jongste. Gerarda Francisca Vereggen, die ook bij het bombardement om het leven kwam, is een tante van de kinderen.

DE PROTESTANTSE GEMEENTE VAN OIRSCHOT IN 1751

Als uw voorouders uit de regio Kempen- en Peelland komen is de kans dat ze *van de ware Christelijke Gereformeerde religie* zijn maar klein. Ondanks alle inspanningen van de Staten-Generaal na de val van 's-Hertogenbosch (1629) om de reformatie in de Meierij te bevorderen blijft de overgrote meerderheid van de bevolking Rooms-Katholiek. Slechts weinigen "bekeren" zich tot het protestantse geloof, en dan vaak alleen nog maar uit eigenbelang: om een publieke functie (zoals schout of secretaris) te mogen bekleden moet een ambtsdrager immers protestant zijn. De ware papenvreters zijn de predikanten, die gesteund door de wetgeving uit Den Haag er alles aan doen om *paapse stoutigheden* te bestraffen. Na het rampjaar 1672, als de Franse koning Lodewijk XIV tot Utrecht weet door te dringen en een plechtige Hoogmis laat houden in de kathedraal realiseren de gezaghebbers in Den Haag het belang van de loyaliteit van het katholieke volksdeel in het zuiden, en vermindert de repressie. De meeste schuurkerken worden aan het eind van de zeventiende eeuw openlijk gedoogd, en protestanten en katholieken ontwikkelen vooral in de kleine dorpsgemeenschappen onderling een werkbare, vaak zelfs goede

verstandhouding. Binnen deze ‘omgangsoecumene’ weet de protestantse minderheid in Staats-Brabant zich in de achttiende eeuw in te burgeren, en de scherpe kantjes van de verhouding af te slijpen. Het aantal predikanten bestond in de 18^e eeuw voor de gehele Meierij uit 59 predikanten.

Voor de genealoog die geïnteresseerd is in de protestantse gemeenten in de Meierij zijn de lokale lidmaatboeken een waardevolle bron. Voor de dominee, wiens salaris afhankelijk was van het aantal gemeenteleden, was het bijhouden van die leden behalve een wettelijke plicht ook van eigenbelang. Hij noteerde dus nauwgezet de nieuwe, inkomende leden, de uitgaande leden en degenen die rond de leeftijd van achttien jaar belijdenis deden. Zijn doopboek was meestal van geringe omvang, zijn trouwboek daarentegen stond vol met huwelijken, ook van katholieken die vanwege het Echtelement verplicht waren een wettig huwelijk te sluiten, hetzij voor de Schepenbank (wat meestal geld kostte), hetzij voor de predikant. De archieven van de classis (de protestantse kerkvergadering) van Kempen- en Peelland zijn te vinden in et BHIC [1]. De verslagen van de vergaderingen zitten vol met anekdotes over *paapse stoutigheden*, en bovendien is er veel biografische informatie te vinden over de predikanten.

Oirschot behoort, met Vught, Oisterwijk, Tilburg, Oss en Helmond tot de eerste zes plaatsen die reeds in 1633 een predikant krijgen toegewezen.

Bij het aantreden van predikant de Jong in 1761 bestaat de gehele gereformeerde gemeente uit 19 mannen en 23 vrouwen, in totaal 42 lidmaten [2]. Ter vergelijking: in 1763 staan de Staten-Generaal de katholieken van Oirschot toe een tweede kapelaan te benoemen, omdat de Roomse gemeente uit ruim 2400 *communicanten of leedematen* bestaat, *alsomme de verre uitgestrektheid der voornoemde plaatsen waarvan eenige ruijm een uur en andere meer dan anderhalf uur van het midden van Oirschot afgelegen waren* [3]. Het totaal aantal inwoners van Oirschot en Best bedraagt rond die tijd 3750.

Het lidmatenboek vanaf 1742 [4] begint met een citaat uit Lucax (X:20.b.): *Maar verblijd u veel meer, dat Uwe namen geschreven zijn in de hemelen*. Op folio 4 noteert de predikant: *Volgen nu de Namen der Ledematen Die ik Henr. de Jong als predikant bij mijne intrede of bevestiging, voorgevallen den 31 januarij 1751 in de Gereformeerde gemeente van Oirschot en Best gevonden hebbe, en int'vervolg van tijd zijn aangekomen*.

Dominee Henricus de Jong wordt geboren te 's-Hertogenbosch op 10 september 1702 en aldaar gedoopt in de Sint Jan (toen een protestantse kerk) op 12 september. Zijn vader is Andreas de Jong, predikant te Waalre en Valkenswaard, later te Eindhoven, zijn moeder is Jacoba Vliethoorn. Tijdens de classisvergadering van 24 en 25 juni 1727 te Helmond doet Henricus de Jong zijn examen voor zijn collega's. Hij doet *zijn propositie* over 1 Pet. 3:18 (Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren, tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden). Examinatoren de dominees Glasmaker en Altena Junior van Mierlo. In 1727 wordt hij benoemd tot *adj. Predikant tot Leend*, en mag hij voortaan deelnemen aan de classisvergadering. Hij trouwt in 1729 met Elisabeth de Sille, woonachtig in Oerle maar afkomstig uit Waalwijk. Het huwelijk wordt op 22 november 1729 voor de predikant te Waalwijk gesloten. Na het overlijden van dominee Antonis van

den Burgh wordt Henricus de Jongh benoemd tot predikant van Oirschot en Best. Dominee de Jong is 1761 namens de classis afgevaardigde (*gedeputeerde*) naar de grote kerkvergadering in Zutphen, en in 1763 naar die in Arnhem. Dominee de Jong overlijdt in Oirschot op 6 maart 1770. Zijn weduwe krijgt op 28 april 1771 een attestatie voor haar vestiging in Sprang.

De lijst met namen van lidmaten die dominee de Jongh bij zijn aantreden in 1751 noteerde volgt hieronder.

Mansleden

- 1 Den Hooged. Welgeb. Jacob Dirck Baron Sweerts de Landas
Heer der vrij en Heerlijkheid Oirschot en Best.
Overl. den 6-11-1758 voormiddag omtrent 11 uren oud 67 jaren 3 M 9 dagen.
- 2 Jonkheer Lodewijk Jan Baptista Sweerts de Landas.
Attestatie gegeven naar Nijmegen 6-7-1754.
- 3 Jonkheer Carel Hendrik Jacob Sweerts de Landas. Drossaart dezer Heerlijkheid.
● Henricus de Jongh, predikant in Oirschot etc.
● De Heer Anthoni van Grevenbroek, ouderling. Overl. den 18-3-1753.
- 4 De heer Nicolaas van den Burgh, ouderling
- 5 De heer Jan Willem Soetens, diaken
- 6 Sr. Hermannus van Ravestein, diaken. Att. naar Gemert den 17-6-1761.
- 7 De heer Leonard de Marcq, secretaris. Overl. den 18 maart 1762
snagts ten half drie uren, oud 69 jaren, 10 maanden, 16 dagen.
- 8 De heer Johan van den Burgh, kerkmeester. Att. naar Hilvarenbeek 6-11-1758
- 9 De heer Lendert van den Heuvel, Rijdende Commijs van d'admiraliteit op de Maze, overl. den 16-5-1767 en den 22^e dito met staatsie na de koets gebragt om te Schiedam begraven te worden.
- 10 De heer Willem Wijneker, heelmeester
- 11 De heer David Preitsman, Nots. Pus. Att. naar Gouda de 2-8-1756.
- 12 De heer Paulus Franciscus Prudhome, gepens. Capt. Lt. Onder den Zwitserse overste Constant. Overl. 26-7-1751
- 13 Johannes Achenlek, schoolmeester te Best. Overl. 1-6-1765, begr. 6 dito.
- 14 Elias de Graaf, schoolmeester te Oirschot. Overl. 29-11-1766, begr. 5 dec.
- 15 Albertus van Nahuijs, koster te Oirschot.
- 16 Abraham van Nahuijs, att. 20-11-1765 n. Liempde
alwaar hij schoolmeester geworden was.
- 17 Tileman Bonnet
- 18 Jacob Coens, overl. den 8-1-1757 en de 10 dito begr. out 80 jaar min 9 dagen.

Vrouwspersonen

- 19 De freule Martina Geertruid Adriana Zweerts de Landas.
Att. n. Geertruidenberg 10-12-1755
- 20 Mevr. Catharina van Rodenstein huisvrouw van de Hr. Anthoni van Grevenbroeck.
Att. n. elders 31-10-1763, overl. te Voorburg vrijdag voor Paaschen 1768.
- 21 Juffrouw Matthaëa Udentz huisvrouw van de heer Leonard de Marcq.
- 22 Juffrouw Anna Hermanni weduwe wijlen d'heer Anthoni van der Burgh
in leven predikant te Oirschot en Best.
- 23 Petronella van Gerwen, weduwe Jan Soetens, overl. 12-11-1753.
- 24 Ida Soetens, wed. wijlen Baltus Pluijm, in leven schoolmr. te Middelbeers.
Overl. 25-6-1769 en begr. 28-6.
- 25 Anna Cornelia Soetens, j.d.
- 26 Anna Catharina van de Ven, wed. wijlen Pieter van Nahuijs in leven koster te Oirschot
- 27 Maria Verschuren, wed. wijlen Andries Strijkhoven,
in leven vorster alhier, overl. 8-8-1753
- 28 Magdalena Rhènes, wed. wijlen Felix Soetens, vorster alhier, overl. 9-8-1760.
- 29 Barbara Hoets, huisvrouw van Elias de Graaf, schoolmr. alhier.
- 30 Juffrouw Johanna van den Burgh, j.d. att. naar Eerzel 26-12-1751,
aldaar overleden 4-3-1766.
- 31 Cornelia Wijneker, huisvr. van Sebastiaan Scholtz, vertr. sonder attestatie
naar 's-Bosch 175., overl. te Zwolle 1761.
- 32 Margaretha Sophia Rosset, huisvrouw van Willem Wijneker, overl. 23-1-1773.
- 33 Mevrouw Adriana Voogd, huisvrouw van de heer L. van den Heuvel.
Att. n. 's-Bosch 26-7-1767.
- 34 Juffr. Maria Court, laatst weduwe wijlen dhr. Jan Le Febre, overl. 11-5-1756 te Leiden.
- 35 Geertruid Josina Buijs, huisvr. Van David Preitzman,
att. geg. n. Gouda 2-8-1756, overl. te Gouda 1761.
- 36 Martha Elizabeth Sits, huisvrouw van Jochem Dargitz.
- 37 Anna Barbara Gassaret, huisvrouw van Gerrit Hanssen, overl. 12-4-1765.
- 38 Maria Jonkers, j.d., dienstmaagd bij juffr. de wed. van den Burgh,
att. n. Waalwijk 24-11-1751.
- 39 Anna Theresia Verragen, de wed. Rosset, overl. 26-3-1769, bgr. 30 dito.
- 40 Alida van Loenen, J.D. dienstmaagd van d'Heer Grevenbroeck, overl. 2-2-1762.
- 41 ... Douglas, huisvrouw van Tileman Bonnet.

Noten:

- [1] Rijksarchief in Noord-Brabant, toegangsnummer 257.
- [2] RHCe, DTB 32.23 Lidmatenboek Oirschot, f. 4.
- [3] RHCe, Archief parochie St. Petrus Banden, stukken ongesorteerd.
- [4] DTB Oirschot 23.

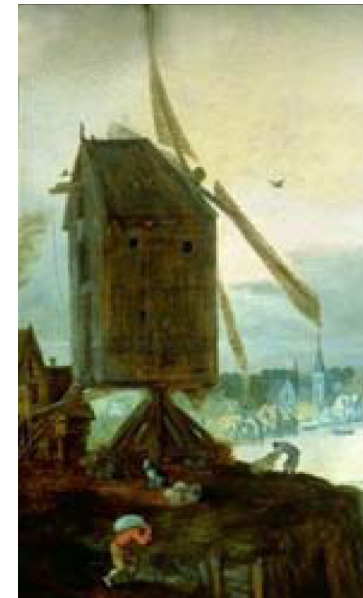
DE FAMILIE MULDER'S UIT MOERGESTEL

Tekst **Robert Mulders**

Generatie I

I MICHEL ROOS

Leefde volgens generatietelling rond 1580. Zijn erfgenamen verkopen op 4 mei 1655 voor schepenen van Oisterwijk, meierij van 's-Hertogenbosch, een stuk akkerland van 4 loopen saet gelegen te Berkel, omtrent de Hoolstraat, aan Peter zoon van wijlen Peeter Goijaerts van der Schoor & Jacob Adriaen Jacobs. [1] Het betreft *Peeter en Anthonis gebroederen, soonen wijlen Cornelis Michiels Roos*, Adriaen Jansen Vrients als voogd over zijn vrouw

Henrixken, *dochter weylen Cornelis Roos*, Adriaen Aert Neuten, voogd over de kinderen van Adriaen Cornelis Roos, en Lambert Anthonis van Roij als voogd over de kinderen van Laureys Anthonis van Roij en Ida Cornelis Michiels Roos. Ook betrokken bij de verkoop is Andries *sone wijlen Anthonis Michiels Roos*. Het perceel is belast met de helft in 14 stuivers jaarlijkse hertogcijs. Dezelfde personen verkopen die dag ook een *stuck weijvelt ofte broeckvelt* in Udenhout, in het Aschots broek, aan Adriaen zoon van Laureijs Joosten & Jan Janse Huenen. De akte vermeldt als mede-eigenaar Goijaert zoon van wijlen Adriaen Lamberts *daer moeder aff was Aleijd dochter wijlen Michiel Roos, soo voor sijn selven als mede hem stout ende sterck maekende voor den andere kijnderen ende klijntkijnderen van Arien Lamberts ende Aleijd voorschreven voor soo veel elck daerinne gerechticht is*. Het perceel is belast met een jaarlijkse cijs van 2 stuivers 3 oert aan het Bisdom van 's-Hertogenbosch. [2]

Zeer waarschijnlijk identiek met **Michiel soone Cornelis Michiels**, getrouwd met de voor 21 feb 1604 overleden Ida, dochter van Anthonis Symons Matheeus bij Aleydt Vuchts. De kinderen uit dit huwelijk (Cornelis, Anthonis, Aleyd en Willemken) erven grond in Berkel en Udenhout uit de nalatenschap van hun grootouders van moederszijde. In 1606 bijvoorbeeld erven ze de helft in een lopens beemd in de parochie Oisterwijk *int Broeck aldaer aen d'Aschot*, grenzend aan het erf van Huybert Adriaen Bertens. De overeenkomst met het hierboven genoemde stuk broekveld in Udenhout (*int Aschots broeck* en grenzend aan het erf van de kinderen Huybert Adriaen Berthens), is zeer opvallend. Deze *Michiel soone Cornelis Michiels* leeft nog in december 1606, als hij voor schepenen van Oisterwijk verschijnt uit naam van zijn kinderen (RO 300,f.72v).

Kinderen, zoals vermeld in 1655:

1. **Cornelis Michielss Roos** volgt **II-a**

2. **Anthonis Michiels Roos**

Zijn zoon Andries verkoopt de grootouderlijke erfenis in 1655.

Uit een huwelijk:

1. **Andries Anthonis Michiels**

Gedoopt Oisterwijk 2 dec 1603. Moeder heet *Theodorica*. Getuigen: Adriaan Gerardus & Joanna Cornelis. Het *Collecteboek van de Kommerzettingen* (Udenhout, 1648) vermeldt Andries Thonis Michielss en Anthonis Andries Thonis Michiels als *gebruickers van Gijsbert Melis kijnder lant* in het Winkel kwartier in Udenhout. Andries zoon wijlen Anthonis Michielse wonende Udenhout verkoopt 18 mei 1633 een erfcijs uit een huis in de Brabantse Hoeck te Udenhout. [3]

2. **Anthonis Anthonis Michiels**

Gedoopt Oisterwijk 6 sep 1606. Moeder heet *Theodora Jansen*. Getuigen: **Gijsbert Melis** & Hellegundis Adriaans. Anthonis Michiels, inwoner van Udenhout en man van Cornelia dochter Adriaen Cornelis Bertens, verkoopt in 1649 een erfcijs van 90 carolusgulden uit een huis te Udenhout aan Michiel Jans van de Sande (sH.R.1604,f.221-16 april).

3. **Aleijd Michiels Roos**

Op 10 april 1655 draagt *Aleyt dochter Cornelis Michiels* (sic) *alias Roos, nagelaeten weduwe Goyart Adriaens wonende te Carchoven, sieck ende catijvich* bij de Oisterwijkse notaris Lambert vanden Hoevel de helft onverdeeld in twee lopens land te Berkel *inde Sesshoeven aldaer*, haar van haar zuster aangekomen door aflijvigheid, over aan haar zoon Goyart en dochter Percken, die haar *in haar ouderdom bijgestaan en haar den cost doen winnen zonder enige vergoeding*. Ook aanwezig bij de overdracht zijn *Mayken en Lamberden haar andere kinderen*. Zie: NO 5,f.105r (428).

Getrouwd Oisterwijk 11 feb 1603 met Adriaen Goijerts Lamberts. Getuigen: Michiel Cornelissen & Joost Jan Joosten. *Aldegunda Cornelissen* is 11 maart 1607 in Oisterwijk doopgetuige voor Theodorica, dochter Joost Willem de Bont (zie de doopgetuige van het vijfde kind) en Anna Goijerts. *Aleijt Adriaensen* is 20 feb 1604 doopgetuige voor Lambert, zoon van Corstiaen Gijben (zie doopgetuige van het eerste kind) bij Lucia - ook wel *Sijtgen* - Goijarts. Misschien identiek met *de weduwe Adriaen Goyarts*, aangeslagen voor 2 oort in het Kommerboek 1636 voor gebruik van goederen omtrent de Kerkhovense windmolen. *Adriaen Geraerts Knol* (vergelijk de achternaam bij het eerste kind) uit Kerkhoven sterft 31 mei 1615. *Adriaan Goijerts* is 28 april 1608 in Oisterwijk doopgetuige voor Joanna, dochter Steven Cornelis Hessels (zie doopgetuige van het derde kind) bij Aleijdis Ariaen Thonis Symons alias Cruijssen.

Uit dit huwelijk:

1. **Ida Adriaen Goijart Knol** Gedoopt Oisterwijk 18 dec 1603. Moeder heet *Aelen*. Getuigen: Christiaan Gijben & Jenneken Cornelis Gielen

2. **Maria Adriaan Goijarts** Gedoopt Oisterwijk 24 nov 1605. Moeder heet *Aleijdis Michiels*. Getuigen: Joost Willems & Joanna Gerardus

3. **Jan Adriaan Goijarts** Gedoopt Oisterwijk 1 apr 1607. Getuigen: Steven Cornelis & Anna Jacobs

4. **Lambert Adriaan Goijerts** Gedoopt Oisterwijk 31 aug 1608. Getuigen: Aelbert Peters & Lijsken Henricx

5. **Petronella Adriaan Goijarts** Gedoopt Oisterwijk 4 sep 1610. Getuigen: Joost Willem de Bont & Dimpna Anthonis

6. **Anthonis Adriaan Goijarts** Gedoopt Oisterwijk 27 dec 1612. Getuigen: Lambert Peters & Johanna Fenartsen

7. **Goijert Adriaan Goijarts** Gedoopt Oisterwijk 28 okt 1614. Getuigen: Gijsbert Henrics & Laurentia Peters.

Verkoopt als mede-eigenaar in 1655 een stuk weiveld in Udenhout (zie noot 1).

In het Oisterwijkse verpondingsregister 1665 wordt *Goyaert Adriaen Knol* aangeslagen voor 13 lopens land in Carchoven *bij het heesterboschken*. [4]

4. **Willemken Michiels**

Het is nog onzeker of dit een dochter is van Michiel Roos, ze wordt in de akte uit 1655 niet genoemd. Op 17 april 1608 als Wilhelma Michiels te Oisterwijk getrouwd met *Adriaan Anthonis*. Getuigen bij dit huwelijk: Guilielmus Olifiers en Jacobus Claessen. De eerstgenoemde getuige was eigenaar van het goed Spreeuwenborch te Oisterwijk en kerkmeester van Oisterwijk in dit jaar 1608.

Uit dit huwelijk: Anthonius (gedoopt Oisterwijk 28 feb 1608 als zoon van *Adriaan Thuenis* en *Guilhelma Michiels*; getuigen Jacob Claesen & Johanna Henricxen); Maria (gedoopt 21 feb 1610, getuigen Joost Adriaans en Paula Wijnants).

Generatie II

II-A **CORNELIS MICHIELSSZ ROOS** zoon van **I**.

Geboren rond 1571, overleden voor 4 mei 1655. Op 27 februari 1625 doet de 54-jarige *Cornelis Michiels alias Roos* met andere inwoners voor de notaris van Oisterwijk getuigenis van de schade die de inwoners hebben ondervonden van langstrekkend Staats oorlogsvolk. In 1626 nog genoemd als 55-jarige inwoner van Carchoven boven Oisterwijk.[5]

Het Oisterwijkse Kommerboek, een belastingkohier opgesteld tussen 1636 en 1652, vermeld *Cornelis Michielssz Roos* als pachter van de hoeve Spreeuwenburg, bij Carchoven boven Oisterwijk. In Bossche schepenbankprotocollen, die hem *Cornelis Michiels* noemen, werd dit door grachten omgeven 'hoochhuysken' ook wel aangeduid als Oliviershuys of de Oude Hoeve (sH, inv.nr. 1606, 399v, 30 juni 1650). Uitgaande van het Kommerboek zou Cornelis in Kerkhoven bij Oisterwijk gegoed zijn met de volgende percelen:

- [1] de hoeve Cathelijn Henrick Lamberts, te weten huys, schuer en 6 roeden hoeffs, deselve, een driesken en boomgart besijden thuys, 8 roeden.
- [2] eenen dries achter de schuere totte middelhegge toe, groot 2 el 4 roeden, 1 ort

- [3] de Kuylweye, groot 6 el 27 roeden, hierinne is gelegen omtrent 1 (..) heye ende die heye affgetrocken, blijft 5 el.
- [4] bij de Hooge Weye, een driesken tot 10 roeden
- [5] een stuck lants genoempt de Hoghe Weye, groot 9 17 roeden.
- [6] een stuck ackerlants genoempt Busselstoppelen, 3 el 40 roeden.
- [7] een stuck ackerlants in den Hoogen Acker, 5 L 40 roeden
- [8] (bij) in den Garstacker, 3 el 25 roeden lants
- [9] een driesken bij den Garstacker, 23 roeden
- [10] tuelant tot bogart, 39 roeden

Afbeelding 2 Kaart van Kerkhoven rond 1636 (reconstructie).
De Nieuwe Baan tussen Helvoirt en Tilburg, aangelegd in de jaren 1806-1807 over de Kreiteheide, is omwille van de orientatie nog afgebeeld.

Getrouwd Oisterwijk 7 sep 1597 met Jenneke Henrick Petersen.
Getuigen: Michiel Cornelissen & Ariaen Martens.
Op 3 nov 1611 vindt eveneens te Oisterwijk het huwelijk plaats tussen een Cornelis Michiels en Anna Paulus. Dit zal Cornelis zoon van Michiel Cornelis van Iersel zijn, genoemd als pachter in het Kommerboek 1636.

Uit dit huwelijk:

1. **Peter Cornelis Michiels Roos** volgt III-a
2. **Adriaan Cornelis Michielssen Roos**
Gedoopt Oisterwijk 13 sep 1602
(getuigen: Anthonis Gijsberts en Nelken Jan Martens), overleden voor 4 mei 1655.
Getrouwd, onmondige kinderen vermeld maar niet met naam genoemd in 1655.
Uit een onbekend huwelijk (wellicht meerdere):

a. **Cathalijn Adriaan Roosen**

Geboren circa 1644. Vermeld als inwoner van Udenhout in 1702, inwonend bij haar broer Cornelis. Zie: Kohier van het Hoofdgeld van het Gemaal, Udenhout 1702. De 52-jarige [Cornelis?] Adriaan Roosen en de 60-jarige Cathalijn Adriaan Roosen, beide wonend in Udenhout leggen bij de Oisterwijkse notaris Abraham van Rotterdam op 17 november 1704 het gebruik van een stuk land in Udenhout
- Winkelkwartier - vast ten behoeven van Embert van Strijthoven en Adriaan Cornelis Schoenmakers, zie NA 5291,f.29.

b. **Cornelis Adriaan Michiels Roosen**

Geboren circa 1652, begraven Udenhout 22 okt 1725. Inwoner van Udenhout, zie de bronnen bij zijn zuster Cathalijn. Op 24 mei 1717 wordt *Cornelis Ariën Roosen* genoemd als 65-jarige inwoner van Udenhout. Hij legt een verklaring af voor de Oisterwijkse notaris Dirck van Wijck, NA 5294,f.60. Op 11 sep 1707 trouwt voor de predikant van Tilburg *Cornelis Adriaan Michiels*, geboren en wonende te Udenhout, *bejaarde jongeman* (vrijgezel op leeftijd), met Ifke Gijsbert Reijnders uit Tilburg. Op 23 juni 1734 wordt te Udenhout begraven *Iefke Cornelis Roosen*, met achterlating van kinderen. Uit dit huwelijk:

i. **Adriaan Cornelis Michiels Roosen**

Gedoopt Oisterwijk 13 juni 1708 (t.: Cornelia Wijnand van Abelen), begraven Udenhout 1 feb 1770. Moeder heet *Eva Gijsbers van den Medenberg*. Getrouwd te Oisterwijk (NH) op 10 mei 1739 met Antonetta Anthony Vuchts, geboren te Helvoirt, begraven te Udenhout op 9 maart 1782. Op 30 maart 1752 geeft de raad en rentmeester der Domeinen toestemming aan Adriaan Cornelis Roosen om van de heide of gemeint van Udenhout, geheten op het Winkel, te incorporeren een perceel van twee lopens; hij mag op dat perceel een huisje bouwen voor zichzelf, vrouw en kinderen tegen een jaarlijkse gewincijns van een stuiver aan de domeinen van Brabant. Zie: RO 421,f.169v-170. Uit naam van zijn vrouw verkoopt hij op 2 mei 1763 een perceel houtbos van een lopens te Udenhout, genaamd Schoutene veld, zie RO 424,f.98.

ii. **Petronilla Cornelis Michielssen Roosen**

Gedoopt Oisterwijk 22 okt 1710 (t.: Adrianus Vrindts et Joanna de Wit, *virgo deo dicata*). Moeder heet *Eva Gijsbers van den Medenberg*. Getrouwd Oisterwijk (NH) op 4 mei 1738 met Joannes Joost van Tuijl, geboren te Haaren en inwoner van Helvoirt.

iii. **Maria Cornelius Roosen**

Gedoopt Oisterwijk 26 okt 1713 (t.: Adrianus Vrindts). Moeder heet *Eva Kolen*. In 1741 verkopen Jan van Thuijl, Maria en Adriaan Cornelis Roose en huis, erf en 2 loopens in Udenhout, op het Winkel; melding

hiervan een jaar later in RO 488,f.123v-124v de dato 3 april 1742. Op 24 februari 1750 verkopen Adriaan Cornelis Roosen en Maria Cornelis Roosen anderhalve lopens akkerland in het Winkelkwartier te Udenhout, hun aangekomen van hun ouders, aan Cornelis Jan Neelen voor 86 gulden. Het perceel is belast met jaarlijks 6 duiten cijns in een meerdere cijns aan de domeinen van Brabant, zie RO 420,f.135v-136v dd 24 feb.

3. **Ida Cornelis Michiels Roos**

(Yken) Gedoopt Oisterwijk 11 dec 1605. Getuigen: Adrianus Rogerius en Joanna Matheus. Getrouwd met (zie noot 1) Laureijs Anthonij van Roij. Peter Cornelis Roos en Lambert Anthonie van Roij werden 14 april 1655 voor schepenen van Oisterwijk tot voogden aangesteld over de onmondige kinderen van Laureijs Anthonie van Roij en *Iken Cornelis Michiel Roos*. Bij de erfdeling Lambert Anthonij van Roij op 22 juni 1672 worden *Heijliger en Jenneke broeder en suster* genoemd als kinderen van Laureijs Anthonis van Roij, met nog een derde kind, *Anthoniske hunne suster*.^[6] Andere erven zijn ondermeer Daniel Ariens Verhoeven, zoon van Anneke, dochter Anthonis van Roij. Cornelis van Eijck lost voor schepenen van Oisterwijk op 12 juni 1685 een schuld af aan de erven van *Jenneke dochter Laureijs Anthonis van Roij* en aan Teuniske Laureijs van Roij, *de welcke uytlandigh is*. Het betreft **Jan Teunis Roose** en diens zuster Joostie; Teunis Janse van Roij, Jenneke Arien Daniel Verhoeven (gehuwd met Gerrit van Santen), Daniel Adriaen Verhoeven, Maijcken Jans van Roij (weduwe Jan Arien Schubben) en Lijske Jans van Roij (weduwe Peeter Mathijssse). Op 6 jan 1667 had Van Eijck voor schepenen van Oisterwijk de schuld opgenomen ten laste van de kinderen Laureijs Anthonis van Roij.^[7]

Uit dit huwelijk:

- a. **Heijliger Laureijs van Roij**
- b. **Jenneke Laureijs van Roij**
- c. **Teuniske (Antonia) Laureijs van Roij**

4. **Anna Cornelius Michaelis**

Gedoopt Oisterwijk 20 jan 1609.

Doopgetuigen: Adriaan Anthonis & Wilhelma Adriaans.

5. **Hendrixken Cornelis Roos**

Overleden na 4 mei 1655 en voor die datum getrouwd met Adriaen Jansen Vrients, zie noot 1.

Uit dit huwelijk:

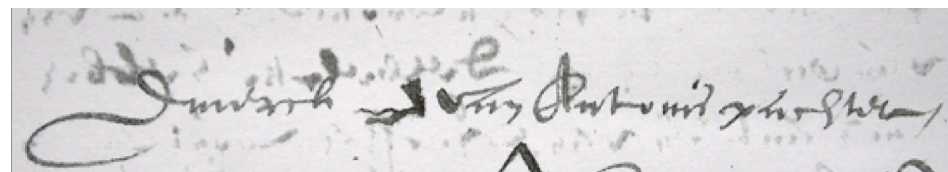
a. **Adriaen Adriaenssen Vrients**

Op 31 juli 1686 bekent *Adriaen Adriaenssen Vrients* aan Daniel Verhoeven (zie II-A.3) schuldig te zijn alle penningen *die sulle comen te procederen van Teunis Janssen van Roy*, zie NO 5282,f.9 (354). Hij is blijkens deze akte betrokken bij een erfkwestie tussen de erven van Ida Cornelis Michiels Roos en Laureijs Anthonie van Roij. Op 16 januari 1694 wordt nog een Anna Janse van de Wiel, vrouw van

Adriaan Adriaan Vrients genoemd, zie NO 5289,f.66. Dit echtpaar was te Oisterwijk op 28 feb 1677 (NH) getrouwd, de RK-akte geeft 27 februari als huwelijksdatum. Getuigen bij het RK-huwelijk: Joannes van Broeckhoven en Nicolaus Robben (deze zijn getuigen voor meerdere huwelijken deze zelfde dag). Bij de doop van hun dochter Johanna (Oist. 5 maart 1678) treedt zekere *Henrica Adriaensen* als meter op, wellicht de grootmoeder van het kind Arnoldus Jansen van Nuijs was peter.

6. **Anthonis Cornelis Michiels Roos**

Gedoopt Oisterwijk 11 nov 1614 (getuigen: Adrianus Henricus & Catharina Joannis). Verkoopt de ouderlijke erfenis met zijn broer Peter in 1655. Op 28 april 1656 huurt *Antonis soone Cornelis Michielssen Roos* als pachter een stede met huis, akkerlanden etc als *Jenneken weduwe Peter Marcelissen denselven tot noch ten tijt toe in haer pachtinge en gebruyck heeft gehad* voor vier jaar van Aert Peter Verhoeven, nagelaten weduwnaar van *Dirken sijne huysvrouw*. Deze treedt op namens zijn zwager Antonis Henrixen.^[8] De plaats wordt niet nader omschreven. Het Kommerboek geeft een Aert Peter Verhoeven als gebruiker van het leengoed Ten Dovel, het noordoostelijke deel van Kerkhoven.

merck > van Antonis pachter onder de huurakte uit 1656. Handmerken gingen doorgaans over van vader op oudste zoon. Jongere zonen voegden ter onderscheid een aangepast merck.

Over zijn huwelijk is (nog) niets bekend. Op 14 mei 1663 trouwen voor de predikant te Oisterwijk *Jan Teunissen sone Teunis Cornelissen woonende in Kerkhoven* en Lijsken dochter Willem Aerts uit Oisterwijk. Getuigen bij het kerkelijk huwelijk: Michiel van de Gevel & Gerardus Lievens.

Uit dit huwelijk: Cornelis Jan Thuenisen (doop 22 mei 1664; testes Willem Thijsen & Maria Peters; moeder heet Elisabeth Wilms). Jan en Joostjen, kinderen van Anthonis Cornelis Roosen bekennen op 2 mei 1685 ten overstaan van de Oisterwijkse notaris Marten van Hee 50 carolusguldens met 3 carolusguldens rente schuldig te zijn aan Anthoni Bacx, zie NO 29,f.16r(131).

Kinderen bij een nog onbekende vrouw:

1. **Jan Teunis Michiel Roose**
2. **Josien (Joostje) Theunis**
Getrouwd met Thomas Jan Maes.

Gezicht op Oisterwijk *geteekend van het voetpad gaande van den Bosschen Straatweg naar het Dorp*, 17 april 1831. De middeleeuwse Petruskerk was tijdens een overval door Staatse troepen op 11 juni 1587 afgebrand. In de jaren 1608-1616 werden slechts het koor en het dwarsschip herbouwd. In 1823 werd het vervallen dwarsschip gesloopt, in 1895 volgde de rest van het gebouw. Rechts naast de kerk is een toren zichtbaar, dat aan het Catharijnenconvent dan wel het Maagdenhuys (Begijnhof) toebehoorde.

Uit: Herinneringen van de haagsche schutterij te velde, Atlas van Stolk, Historisch Museum Rotterdam.

Generatie III

III-A PETER CORNELIS ROOS zoon van II-a.

Gedoopt Oisterwijk 31 okt 1599 (getuigen: Joost Jan Joosten & Anneken Ariens), op 6 jan 1667 nog in leven. ^[9] Volgens het Kommerboek 1636 gegoed in het westelijk deel van Kerkhoven omtrent de molen van Gerrit Wouter Rijsbroeck. Hij pachtte ondermeer *een huys, schuer en hoff, toebehorende Adriaen Bartholomeeus, groot met sekeren dries, 39 roeden, en eenen hoff ende dries, gelegen over de Strate, bij de Leenacker van de heere van Helvoirt, 1 el 5 roeden*. De verhuurder is misschien te identificeren als *Adriaen Meeussen de Decker*, wonend in Haaren, die volgens sH.R.1498,192v in 1622 grond bezat achter de Kerkhovense molen. Het verpondingskohier Oisterwijk uit 1658 vermeldt *Peeter Corn. Roosen* als huurder binnen de Vrijheid. ^[10] Peter Cornelis Roos en Lambert Anthonie van Roij werden 14 april 1655 voor schepenen van Oisterwijk tot voogden aangesteld over de onmondige kinderen van Laureijs Anthonie van Roij en Iken Cornelis Michiel Roos. Op dezelfde dag werden Peter Cornelis Roos en Adriaen Aert Neuten [kan ook *Merten* zijn] voogden over de onmondige kinderen van wijlen Adriaen Cornelis Roos. Op 6 jan 1667 leent Cornelis van Eijck 40 gulden uit de erfenis van Laureijs Anthonis van

Roij, die nu aan diens drie kinderen toekomt. Toezinders daarbij zijn Lambert Anthonis van Roij en Peeter Roosen. ^[11] Van Eijck was vorster van Oisterwijk en borgemeester over het jaar 1677.

Kerkhoven op een kaart van Hendrik Verhees, circa 1794. Links de Creiteheide, onder de Donkersteeg en rechts het Gruenpleyn met ten noorden daarvan de Kerkhovense windmolen. De hoeve Spreeuwenburg, rechts achter de molen, is op deze kaart extra groot aangegeven.

Te Oisterwijk 4 feb 1623 als *Petrus Cornelius* getrouwd met Elisabeth Anthonissen. Getuigen: Bernard Anthonissen, Adriaan Janssen, Anthonis Bernaerts en Cornelis Michielsens. In 1625 huurde *Anthonis Bernarts* de hoeve Opte Luer, ofwel de Nieuwe Hoeve, onderdeel van het goed Spreeuwenburg, van **mr. Gerard van Someren**, als man van Elisabeth Guiliaem Oliviers van Berchuyssen; tegen de tijd dat het Kommerboek 1636 werd opgesteld was de pachter *Bernart sone Anthonis Bernarts*. Bernard Anthonissen

In 1656 wordt *Adriaen Peter Roosen* genoemd als neef en wettige momboir over de 24-jarige Mayken dochter van Elyn Goossens. Met deze vermelding komt vast te staan dat Peter Cornelis Roosen was getrouwd met Elisabeth Anthonissen Bernarts. Mayken Goossens wordt immers op 29 nov 1631 gedoopt (RK) in Oisterwijk als dochter van Elias zoon van Goossen Mathijssen de Backer, die aldaar op 25 sep 1627 was getrouwd (RK) met Anna Anthonisse Bernarts (NO 5,f.135v-1). Deze Elias Goossen Mathijssen wordt in 1641 vermeld als pachter van een hoeve in Heukelom (zie sH.R. 1551,f.163 de dato 17 dec 1641).

Uit dit huwelijk:

1. **Joannes Petrus Cornelis**

Gedoopt Oisterwijk 30 okt 1623. Doopgetuigen: Jan Goijerts & Anna Joosten.

2. **Adriaan Peters Roosen** volgt **IV-a**

3. **Michiel Peeter Roosen** volgt **IV-b**

4. **Maey Peter Cornelissen Michiels**

In de bronnen ook wel *Maijken Peeter Roosen*, *Maria Peeterse* en *Maijke Peter Cornelis* genoemd. Gedoopt Oisterwijk 15 aug 1629, overleden tussen 22 feb 1676 en 6 mei 1688. Doopgetuige: Henricus Anthonius. Als *Maeij Peter Cornelissen Michiels* uit Kerkhoven getrouwd Oisterwijk 18 nov 1657 met Cornelis Gerrit Rijsbroeck uit Kerkhoven, zoon van Gerrit Wouters Rijsbroeck bij Mechtel van Beurden, overleden voor 28 apr 1665.

Ten tweede maal getrouwd met Adriaen Peter Smouts, wellicht in Oisterwijk op 28 okt 1667. In dat geval zijn de getuigen bij het huwelijk: Jan Timmermans & Jacob Lammers. Smouts hertrouwde als weduwnaar op 6 mei 1688 te Berlicum met Adriaentje Janssen.

Het kerkelijk huwelijk volgde 24 mei.

Afkortingen:

RO = rechterlijk archief Oisterwijk

NO = notarieel archief Oisterwijk

SA = rechterlijk archief Moergestel

sH = rechterlijk archief 's-Hertogenbosch

RANB= rijksarchief Noord Brabant

GAT = gemeentearchief Tilburg

NA = nationaal archief

Noten:

[1] RO, inv.nr. 349, folio 23 verso.

[2] Idem, f. 24 recto. Het stuk grond in Berkel grenst aan het erf van de weduwe en kinderen Michiel Jans van der Sande en de kinderen Peeter Goijaerts van der Schoor; met het ene einde aan het erf van Wouter Jan Wouters en de andere zijde aan dat van Jan Jansen van der Pasch. Het perceel in Udenhout grenst aan het erf van de kinderen Huybert Adriaen Berthens en de weduwe en kinderen Peter Ariens Vermeer. Het Aschots broek zal bij de Aschotsche steeg gelegen hebben: van de Groenstraat in noordwestwaartse richting. *De Asschot* te Udenhout wordt al in 1447 genoemd in het hertogelijk cijnsboek.

[3] sH 1547,f.111. *Gijsbert Melis kijnder* zullen de nakomelingen zijn van *Gijsbert soon wijlen Amelis Aert Melisz* die in 1513 een huis in Berkel, grond in de Zeshoeven en nog wat goederen in Udenhout (nabij de Nollekenshoeve en in 't Asschot) koopt van Goeyart Jans Neckers, zie RO 217,f.17v-1 de dato 25 april 1513. In 1525 blijkt *Ghijsbert Melis* de Nollekenshoeve in Udenhout in paching te hebben van Jan Berchmans, zie RO 230,f.8r de dato 31 mei 1525 en RO 225,f.1-los-2r de dato 24 jan 1522.

[4] RO 268

[5] Het geboortjaar is afgeleid van de leeftijdsvermeldingen uit 1625 en 1626. Zie het notariële archief van Lambrecht vanden Hoevel, NA 1, III,f.63 en 73. Op 5 juni 1625 zou Breda worden veroverd door de Spaanse veldheer Spinola. De Staatse legers van de graaf van Mansfeld en Hendrik van Nassau trokken na

het beleg via de Langstraat naar 's-Hertogenbosch, tot veel overlast van de nabij gelegen dorpen. Spreeuwenburg, een omgracht 'hooghhuysken,' vinden we in een akte gedateerd 18 maart 1626: *een hoeve lants genoemd de oude hoeve die bij Cornelis Michiels als pachter gebruyckt ende beteult wordt, gelegen onder de parochie van Oisterwijk ter plaetse genoemd Carchoven, soo ende gelijk deselve geparteert ende afgedeylt is van de nieuwe hoeve ofte de hoeve opt Luer, te weten een stenen huys genoemd Oliviershuys met seeckere andere huysinge stallingen, heymselen, leyne ende binnen pleyne, mette brugge en watergracht daeromme wesende, mitsgaders een buytenpleijne, ende ledige plaetse voor de voorschreven brugge oostwaerts, ende seeckere schoone eijckenboomen ende heesters daerop staende met enen hoff en boomgaert rontomme met een doorenhedge omcingelt sijnde tsamen met enen wech aende sijde suytwaerts van de buijtenpleine aff ende soo westwaerts op ter strate waert uitlopende, tsamen 3 loopen saet ende 6 roeden lants of daeromtrent.* De hoeve was op dat moment eigendom van de erven **Willem Oliviers**. Het goed Spreeuwenburg is inmiddels verdwenen, maar de herinnering wordt levend gehouden in de benamingen Oliviersweg en Spreeuwenburgerweg. De akte beschrijft de verkoop van het goed aan Henrick zoon wijlen Lambert Aertss van der Linden, die daar 2420 gulden voor betaalt. Op 3 maart 1629 betaalt hij nog eens 2316 gulden 19 stuivers 2 ½ oort. Pachter is dan nog steeds Cornelis Michiels. De hoeve was belast met jaarlijkse erfcijzen: 12 ½ gulden aan de Lieve Vrouwe Broederschap te 's Hertogenbosch; 9 gulden aan het Zusterconvent achter de Tolbrug te Den Bosch; en een grondcijs van 6 stuivers aan de Hertog van Brabant. De nieuwe eigenaar was in tweede huwelijk getrouwd met Cathelijan Jan van der Hoeven. Zij bewoonde volgens het Kommerboek als weduwe een *neerhuys*, onderdeel van het goed Spreeuwenburg, terwijl het hooghuis nog altijd door *Cornelis Michielssz. Roos* werd gepacht (sH 1502, 53). De *Lijst van Verpondinge Oisterwijk* (zie noot 4), gedateerd 1658, vermeldt *Cornelis Michiels* als huurder van een zekere Bogaarts. Dit zal Jan Peters van den Bogaert of Bogaerts zijn, getrouwd met Jenneken dochter Henrick Lamberts bij Cathelijan Jan van der Hoeven. Deze Bogaerts was volgens sH.1606,399v (30 juni 1651) voor een vijfde deel erfgenaam van zijn schoonouders. Aangezien Cornelis Michiels voor 1 mei 1655 is overleden (zie noot 1) moet het Verpondingskohier vóór die datum zijn opgemaakt en zeker niet in 1658.

[6] RO 366. De hier genoemde Laureijs Anthonie van Roij is waarschijnlijk dezelfde als Laurentius, te Oisterwijk op 31 okt 1610 gedoopt als zoon van Antonis Jan Anthonis van Roy, die een hoeve bezat op Carchoven, bij Emken Marcelis Laureis Eelens. De hoeve werd in 1645 verkocht, zie RO 339,f.39v. Een broer Lambertus werd op 29 jan 1615 te Otsw gedoopt, een zus Anna op 10 dec 1601. Anna Anthonis (van Roij) trouwt te Oisterwijk op 12 dec 1633 met Adriaan Daniels. Jenneke Arien Daniel Verhoeven trouwt aldaar op 8 mei 1661 met Gerit Janssen van Santen.

[7] RO 474,f.82v.

[8] NO 5260,f.26r. Als getuigen treden op Mattheus Embert Wijtmans en Marten van Hees.

[9] Joost Jan Joosten is in 1603 getuige bij het huwelijk van Aleid Michiels Roos, zie I.3. Waarschijnlijk is hij te identificeren als Joost Jan Joosten Daniels, in 1591 genoemd als voogd over Daniel Adriaan Anthonis Symons, de vermoedelijke neef van Cornelis en Aleid Michiels Roos, zie RO 291,f.54r. Op 21 feb 1604 wordt Joost zoon wijlen Jan Joost Daniels genoemd als weduwnaar van Neesken Daniel Jan Martens, zie RO 298,f.55r. Deze vermelding maakt hem een oom van Cornelis Michiels Roos.

[10] NA, Archief van de Raad van State, inv.nr. 2140.

[11] RO 361,f.4v.

Ingezonden: dhr. Cees Prinsen

(wordt vervolgt)

Twente Genealogisch, 2013-2

- Duitse voorouders, deel twee, door Gerda Scheepers

Zaanstreek-Waterland, juni 2013

- Het geslacht Baljet en de relatie met de familie Zalm, door E.G. van Wijngaarden-Zalm †.

Heemkundekringen:

Asten-Someren, 'De Vonder', maart 2013

- Over namen gesproken (hoe namen ontstaan), door Jacques van der Velden.
- De vondsten aan de Hooghoeftweg in Someren, door Cees Verhagen.

De Acht Zaligheden, 'De Rosdoek', juni 2013

- Geschiedenis van Eerselse families, door Ria van de Ven.
- Van Quohier 1795 naar Kadaster 1832, door Pieter Mulder

Deurne, 'D'n Uytbeyndel', zomer 2013

- Huize De Romein 1913 – 2013, een terug blik op 100 jaar geschiedenis, door Pieter Koolen.

Valkenswaard, 'Weerderheem', 't Perodiekske' juni 2013

- Jan van Daal, d'n eersten dansleraar van Valkenswaard, door Frans van Daal

Deze tijdschriften en nog vele andere, zijn ter inzage / te leen.

Dhr. Hans Schippers zal u hierover graag informeren.

Ger Kleinbergen

BIBLIOTHEEK: AANWINSTEN BOEKEN

Geschiedenis van het privéleven - Bronnen en benaderingen

Auteur: Pieter Stokvis (red.)

Cat.nr: 11-SVS2

Een twintigtal gerenommeerde Nederlandse en Vlaamse auteurs laat zien langs welke uiteenlopende wegen en aan de hand van welke bronnen historici de geschiedenis van het privéleven in kaart kunnen brengen.

Tot voor kort werd onderzoek naar het persoonlijke en huiselijke leven door historici gemeden. Geschiedenis ging over staten, samenlevingen of economische verbanden. Maar sinds het privéleven is erkend als een boeiend historisch domein, heeft het onderzoek ernaar een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt.

Door een chronologische spreiding van onderwerpen biedt dit boek een goed overzicht van de geschiedenis van huishouden, huwelijk en gezin.

De voorbeelden lopen uiteen van oude grafmonumenten, schilderijen, foto's en romans tot de brieven van een schoolmeester en een kinderdagboek uit de Bataafse Tijd.

Voor de lezer die zelf de bronnen wil bestuderen, is er tot besluit een praktische handleiding om het familieverleden te onderzoeken.

Uitgave 2007 - 510 bladzijden

Grensoverconflict zonder limieten

De strijd rondom de Snelle Loop

Auteur: Simon van Wetten

Cat.nr: 14-WTN1

Niets menselijks was de gemene nageburen van Gemert, Aarle, Beek en Donk en Rixtel vreemd.

En al hield 'gemeen' vier eeuwen geleden wel iets anders in dan nu, de moderne betekenis van het woord zou destijds heel toepasselijk zijn geweest. In de strijd om de gracht bleek namelijk veel geoorloofd.

Eén en ander komt naar voren in een grote stapel processtukken, getuigenverklaringen, beschikkingen, akten, lastgevingen, verweerschriften en vonnissen. Al dit geduldige papier vertelt ons een prachtig verhaal uit de periode dat in deze streek de middeleeuwen vervaagden en een nieuwe tijd vorm en inhoud kreeg.

Uitgave 1995 - 128 bladzijden

In tijd gemeten - Inleiding tot de chronologie

Auteur: C.C. de Glopper-Zuiderland

Cat.nr: 11-GPR

'In tijd gemeten' is een inleiding tot de chronologie of tijdrekenkunde. Wij gaan dagelijks om met allerlei tijdverschijnselen die hun geschiedenis hebben. Waar komen bijvoorbeeld de namen van onze weekdays vandaan, wat is een schrikkeljaar precies, waarom zijn er tijdzones? Deze gids beantwoordt dergelijke alledaagse vragen.

Wie zich in het verleden verdiept, bijvoorbeeld voor historisch onderzoek, krijgt ook te maken met tijdrekenkundige gebruiken die vragen oproepen. Wat zijn bijvoorbeeld dateringen 'in oude stijl' en 'in nieuwe stijl' en op welke dag viel Jelisdag? Dit boek geeft hierover de nodige achtergrond-informatie en biedt daarbij tabellen en een lijst van voor dateringen gebruikte termen, feest- en heiligendagen om concrete tijdrekenkundige problemen op te lossen.

Uitgave 1999 - 93 bladzijden

Co van het Groenewoud

ONZE VRAAG:

Moederslijnen, Parentelen, Stamreeksen en Schakels

Ons Mededelingenblad publiceert graag moederslijnen, parentelen, stamreeksen en schakels. Onder een schakel verstaan wij in het algemeen de afstammingslijnen van 2 onzer leden van een gemeenschappelijke voorouder. Het is mogelijk om uw digitale foto's hierbij te plaatsen. Lukt u dat niet, dan kunt u de foto's opsturen zodat wij ze kunnen scannen. De foto's komen uiteraard retour.

Alle kopij toezenden naar en nadere inlichtingen bij **Henk Unij**.